

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200473
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200473.1

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z. trvale bytom R. deti rodičov - matky R., a otca R. obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, o návrhu navrhovateľa Y. právne zast. JUDr. Dávidom Hoffmanom, advokátom, Hradné námestie 29, 060 01 Kežmarok, o návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, takt

rozhodol:

I. Neodkladným opatrením dočasne zveruje maloleté deti Z. obe bytom R., do náhradnej starostlivosti Y.
II. Otec R. je povinný prispievať na výživu mal. Z. a mal. R., na každé dieťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, t. j. od 18. 03. 2021 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

III. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/36/2021.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podal dňa 18. 03. 2021 na tunajší súd návrh na zverenie mal. Z. a mal. R., do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne s týmto návrhom podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, odporca je otcom maloletej Z.. Matka maloletých detí zomrela dňa XX. XX. XXXX na obojstranný zápal pľúc. Do svojej smrti zabezpečovala matka maloletých detí kompletnú starostlivosť o maloleté deti. Od smrti matky maloletých detí sa odporca o maloleté deti poriadne nestaral, zanedbával starostlivosť o nich a situácia sa neustále zhoršovala. Odporca nútil maloleté deti k fyzicky náročným prácam ako napríklad k rúbaniu dreva. Odporca nevaril, nedával deťom jesť. Maloletým deťom sa vyhrážal, že ak to niekde povedia, tak ich zlikviduje. Maloleté deti majú z neho strach. Odporca odišiel koncom mája 2020 z domácnosti, v ktorej žil spoločne s maloletými deťmi do R.j, kde žije aj doposiaľ a o maloleté deti sa vôbec nezaujíma.

3. Na základe týchto skutočností podala príbuzná maloletých U. na tunajší súd dňa 12.06.2020 návrh na zverenie mal. Z., do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne s týmto návrhom podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd uznesením zo dňa 15. 06. 2020, č. k. 5P/53/2020 - 16, neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do náhradnej starostlivosti U. J., otca zaviazal prispievať na výživu maloletých detí, a to na každé dieťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Následne súd rozhodol vo veci samej uznesením zo dňa 22. 10. 2020, č. k. 5P/53/2020 - 48, ktorým zveril maloletú Z., a maloletú R., do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky U. trvale bytom P. Navrhovateľka U. je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých Z. Právo zastupovať maloletú Z., a spravovať ich majetok má iba v

bežných veciach. Otec R. je povinný prispievať na výživu maloletých Z. na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy vopred do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, od právoplatnosti tohto uznesenia. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 10. 2020.

4. Dňa XX. XX. XXXX došlo k úmrtiu U. ktorej boli obe maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Od toho času ako aj v súčasnej dobe všetku starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje navrhovateľ, ktorý je bratom nebohej matky maloletých detí. Navrhovateľ momentálne aj prespáva v domácnosti maloletých detí, tak aby im zabezpečil celodennú starostlivosť. Navrhovateľ užíva mestský byt, kde všetky výdavky uhrádzala U. J., avšak po jej smrti ich bude uhrádzať navrhovateľ. Príjem navrhovateľa je vo výške 288 eur mesačne a pozostáva z invalidného dôchodku a vdovského dôchodku. Otec na maloleté deti platí súdom určené výživné. Maloleté deti aj v súčasnej dobe sú liečené v psychiatrickej ambulancii.

Z uvedených dôvodov navrhovateľ požiadal o vydanie neodkladného opatrenia, nakoľko je to v súčasnosti najvhodnejší spôsob úpravy pomerov do rozhodnutia vo veci samej a predovšetkým je to v záujme maloletých detí. Mal za to, že spĺňa všetky predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletých detí. Každé umiestnenie detí mimo prirodzeného prostredia, by mohlo mať pre ich ďalší vývin nepriaznivé následky, a to s poukazom na ich zhoršený zdravotný stav, ktorý si už teraz vyžaduje liečbu v psychiatrickej ambulancii. Sám vychoval 4 deti, ktoré sú v súčasnej dobe už pľnoleté. Maloleté deti si už na neho zvykli, berú ho ako otca. Takéto riešenie umožní maloletým deťom zotrvať aj po úmrtí U. J. v ich prirodzenom prostredí.

V rámci neodkladného opatrenia navrhovateľ žiadal, aby maloleté deti boli zverené do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, a aby otec prispieval výživným na každé maloleté dieťa v minimálnej výške, a to v sume rovnajúcej sa 30 % zo životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Zároveň mal za to, že požadované výživné v takej výške je na minimálnej hranici, ktoré je povinný platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho osobné pomery, možnosti a schopnosti.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia je momentálne jediným spôsobom úpravy pomerov do rozhodnutia vo veci samej. Preto žiadal, aby súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v celom rozsahu.

6. K návrhu pripojil rodné listy maloletých detí, mal. Z.

7. Z rodných listov maloletých detí, mal. Z. a mal. R., mal súd za preukázané že obe sa narodili v Kežmarku matke R. a otcovi R.

8. Podľa úmrtného listu matka mal. detí R. zomrela dňa XX. XX. 2019 v F..

9. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/53/2020 mal súd za preukázané, že uznesením zo dňa dňa 22. 10. 2020, č. k. 5P/53/2020 - 48, boli maloleté Z. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky U. J., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P.. Navrhovateľka U. J., nar. XX. XX. XXXX, je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých Z. Právo zastupovať maloletú Z., a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach. Otec R., je povinný prispievať na výživu maloletých Z., na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy vopred do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, od právoplatnosti tohto uznesenia. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.10.2020.

10. Podľa úmrtného listu U. zomrela dňa XX. XX. 2021 v F..

11. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje

inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

16. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude

ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariadovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

17. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejماً z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

18. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z listinných dôkazov k nemu pripojených vyplýva, rodičia toho času nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, nakoľko matka maloletých detí v roku 2019 zomrela a otec - odporca sa o deti nestará, keďže zo spoločnej domácnosti odišiel ešte v máji 2020 a späť sa doposiaľ nevrátil. Momentálne žijúci už len jeden rodič nezabezpečuje starostlivosť o mal. deti. V súčasnej dobe sa o mal. deti nestará už ani osoba - U. J., ktorej boli maloleté deti rozhodnutím súdu zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko U. J. dňa XX. XX. X021 zomrela. Od toho času ostali deti bez akejkoľvek osobnej starostlivosti. Súd má za to, že je v najlepšom záujme maloletých, aby ich starostlivosť v súčasnej situácii zabezpečoval ich blízky príbuzný. Nakoľko záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletých detí si vyžaduje urýchlene riešiť situáciu v ktorej sa ocitli a vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa § 367 CMP nariadeným neodkladným opatrením dočasne zveril maloletú Z. D. a maloletú R. D. do náhradnej starostlivosti navrhovateľa, Y. R., ktorý aj v súčasnej dobe zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti.

19. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletých súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto otca maloletých odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletých, a to na každé maloleté dieťa sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere.

Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje

dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

21. O trovách konania súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí konanie vo veci samej.

22. Neodkladné opatrenia platí do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, ktoré konanie je vedené na Okresnom súd Kežmarok pod sp. zn. 5P/36/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok II. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia otcovi maloletých detí.

V zmysle § 367 ods. 3 CMP je toto uznesenie vykonateľné doručením všetkým účastníkom konania.